

ʔłágh nonas dēne HIV húl̄ye dádá t'á ʔeya dál̄ı́ sı́ náı́dıchēl t'á ʔeduger dé, ʔeyı́ ts'ı́ solónas ts'ı́ lótonas ts'én (50% - 90%) hánı́t'e Hep C húl̄ye tth'ı́ t'á ʔeya dál̄ı́ ʔat'e.*

T'á HIV húl̄ye dádá t'á ʔeya dál̄ı́ lası́, dēnedhēr dádá demı́ beba bech'aunejēr ʔat'e, AIDS t'á ʔeya dál̄ı́ sı́, ı́a henelt'u bedhēr dádá ʔeyı́ t'a t'á thade ʔat'e. †

*CDC: www.cdc.gov/hiv/resources/factsheets/coinfection.htm. 2007

† CDC: www.cdc.gov/IDU/hepatitis/hepc_and_hiv_co.pdf. 2002

Yuʔáne Dēne ʔeyane Ch'á Badi

Hepatitis C nets'ı́ dé:

- Nedēle dēneghołchu sáná-u tth'ı́ nezı́ yé ts'ı́ t'ası́, dēneyét'ágh xa húl̄chu ʔole sáná
- Nets'ı́ bet'á surı́ldhēn sı́, yuʔane dēne yet'ót'ı́ sáná
- Netth'ı́ k'e sats'án t'á ʔeretł'ıs bet'át'ı́ sı́, yuʔáne dēne yet'ót'ı́ sáná (ʔerehtł'ıs túé huli)
- Bet'á náı́dı ts'ıl̄chu sı́, thatıl-u hát'ı́ sı́, yuʔáne dēne yet'ót'ı́ sáná (tue tth'ı́ huli)
- Netthēn ka to netthēn het'áth to dé, bułch'ēth la
- T'á bexél̄ thı́t'ı́-u, t'ásánene sı́, Hep C nets'ı́ dé ʔeyı́ begħá hálunı́-u, condom húl̄ye bet'ót'ı́-u, tth'ı́ yuyághē dēne neht'úé xade, t'ası́ nedhá yé thetá, dental dam húl̄ye bet'ót'ı́

Hepatitis C nets'ı́ dé xa húl̄zá bet'órēʔa ʔat'e, hát'u dé dets'érı́dı-u, tth'ı́ yuʔáne dēne net'á búréthır ch'á xa bołmı́ halu

ʔałı́ begħá k'úrı́yá rı́łı́ dé to Hepatitis C t'á ʔeya nel̄ yı́dhēn dé, t'a nánedhēr sı́, t'á dēne nak'ałı́ dál̄ı́ sı́, Health Care Provider dól̄ye sı́ hálı́mı́.

Begħáthēn ı́a tth'ı́ begħá hanı́ hul̄ ʔat'e

- Yunághē Ts'ı́ Nı́é Ts'én K'aldhēr Canada K'éyaghe Xa Dēne Nakalı́ Hálı́ʔa (Public Health Agency of Canada)
www.phac-aspc.gc.ca/hepc/index_e.html
- Dada Ch'á Xa Badi-u, Surı́thēn K'é Dáhela (Centers for Disease Control and Prevention)
www.cdc.gov/hepatitis
- Canada K'éyághē Dēnedhēr Dádá Bek'e ʔeghálada Xa Hálı́ʔa (Canadian Liver Foundation)
www.liver.ca
- Canada K'éyághē AIDS Húl̄yé T'á ʔeya Ts'el̄ı́ Dé T'at'u Dēne Ts'édı́ Sı́ Ghá Dēnexél̄ Hadı́ Hálı́ʔa (Canadian AIDS Treatment Information Exchange (CATIE))
www.hepcinfo.ca

ʔedēnı́ yatı́ begħáthēne ʔedy yatı́ t'á ʔerehtł'ıs rı́łı́ dé, ʔedēnı́ Department ts'ı́ Communications Unit húl̄ye sı́ ts'én yanēhtı́ xadúwı́le, ı́a ts'én 867 - 920 - 3367
If you would like information in other NWT official languages, please contact the Department's Communications Unit at 867-920-3367.

Hepatitis C Dēnedhēr Dádá ʔats'edı́

T'at'u Bech'aunejēr-u, T'at'u Bech'á Xa Badi-u, Tthı́ T'at'ú Sı́rı́ldhēn

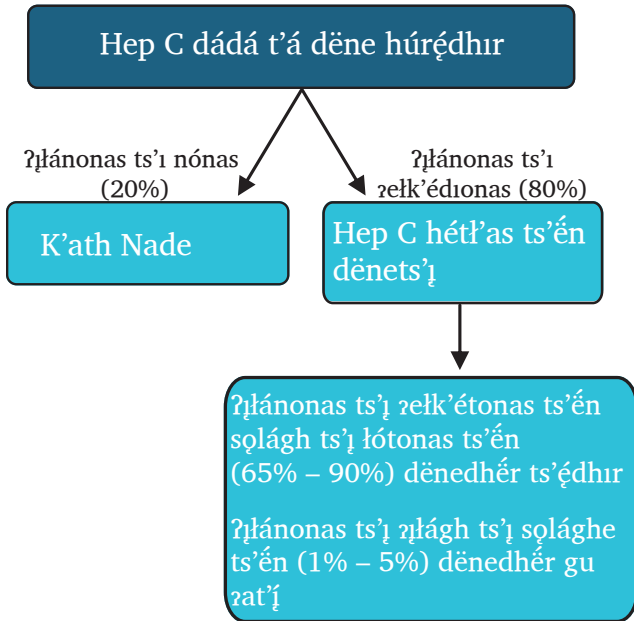
Hepatitis C smí sí, zedlágħ zats'edi-a?

Hepatitis C smí sí, dádá bet'á dënedhër húrédhír zats'edi.

Dëneġa Hep C t'á zeya dálġ húlí yek'édorelyaqle –u, ttháá ts'én zeya déredílíl –u, nák'adé.

Nakalyáíle dé, zġánonas ts'í zek'édionas (80%) hánílt'e dëne jāt'u zeya dálġ sí, yek'órelyaqle húlí, bet'á bedhër ts'édhír –u, nok'e gu tth'í zāt'í.

Dëne ġa k'ath lána xadúwíle, bets'edi nakalyá dé

Zedlát'u t'á Hep C dëne taredhír zāt'e-a?

Dëneġa zedëri t'á zeya dálġ húlí yek'édorelyaqle –u, bet'á yuzáne dëne búréde xadúwíle ja t'u t'á:

- Yet'á suríltħen t'á lásí yet'át'í t'á betthën dël zajā dé, bet'á dëneghasddho k'et'áth tó, bet'á dënegħú k'altsíl tó, bet'á dënegħú t'á bër hálye t'ule tó, bet'á dënegħú t'á bër hálye dechënaze tó, bet'á dënelagén k'etáth t'á tó
- Yet'á náídí hílchu sí, thatíl-u hát'í sí, yuzáne dëne (tue tth'í hulí)
- Betth'í k'e sats'án t'á zeret'ís bet'át'í sí, yuzáne dëne yet'át'í zalthën dé (zereht'ís túé hulí)
- Betthën ka to betthën het'áth húlí yelchëth ledé
- Zedalmíl-u, t'así t'át'í lu yuzáne dëne xél natí-u, t'asát'í dé, bedhá t'á tó tth'í

HCV sí, dëne lá ts'utún-u, dënexél shéch'et'í zela tth'áy t'át'í –u, dëne hets'ílchu-u, dëne ts'elts'ún-u, dëne lá ts'udún-u, ts'elkoth-u tth'í ts'elzáis zeyí t'á dëne zeyalġ zane xazaqle.

Zeyí t'á zeyash'ú?

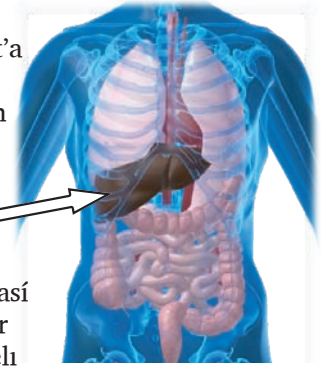
Nay dëne Hep C t'á zeya dálġ húlí, zeya dúredíl-u, zeya helġ búrelzqle húlí, zejat'u zedéredí:

- Betth'í nédhël
- Chazhën bets'í-u, tth'í bebër hílyul lat'e
- Betthën deltth'ogh láht'í zāt'í (betthën delttho –u, benágħe tth'í delttho)
- Belas delzën láht'í
- Nénıdzagh zedúredí
- Bër ts'én yidhën zqle
- Betth'í dálts'ay
- Betságh delzën chuile

Nedél net'í, hát'u zqħ Hep C nets'í dé bek'óreġa xa

Nedhër

Nedhër sí, dënezí yé, t'así dolġm organs húllye, zeyí t'á dezqġlyá zāt'e. Dënetth'í yé t'ats'ısk'ëth, dënechágh yagħe zeyër t'a thezā zāt'e.

Dënedhër

Nedhër sí, netth'í yé xa t'así beta húhtħır zāt'e. Nedhër zeyalġ dé, nën tth'í zeyanelı zane xadúwíle. Canada k'éyagħe nónonas ts'én sġlónas lamíl hánílt'e húk'e dëne Hep C húllye dada t'á zeya dálġ zāt'e. Jādızı nën xa dé, 1989 ts'ı harelyı t'á dıñonas zqġs hánílt'e dëne zeyí t'á zeya dálġ bek'úreġa zāt'e.

Hep C sets'ı dé, zedlasjá dé nezı nákasdhër xa?

- T'a bër netth'í yet'óreġa sí neldél-u, dzı tanélt'ú netth'í náılna, exercise smı sġ
- Kuntúé nedāgh tó tsénel't'ú tó dé bedı tó dek'ázq to role
- Náıdıchële k'anedhër le
- Hep A - u, Hep B –u, tth'í HIV tth'í nets'ı lí xa nenut'ı
- Nets'ı nádórelyā sí, Hep A chu Hep B húllye sí ch'as xa níguı xa burıkér
- Nets'ı nádórelyā hét'as ts'én begħa nódá la

Hepatitis C t'á zeya ts'elġ dé, zeyı xa dëne nakalzı bets'edı redzāgh xadúwíle